

EA/GL/2021/15

---

16. detsember 2021

Suunised

---

usaldatavusnõuete täitmise järelevalve
tegijate, rahapesu ja terrorismi
rahastamise tõkestamise
järelevalveasutuste ning rahapesu
andmebüroode koostöö ja
teabevahetuse kohta vastavalt
direktiivile 2013/36/EL

1. Vastavus- ja aruandluskohustused

Käesolevate suuniste staatus

1. Käesolev dokument sisaldab määruse (EL) nr 1093/2010¹ artikli 16 kohaselt väljastatud suuniseid. Määruse (EL) nr 1093/2010 artikli 16 lõike 3 kohaselt peavad pädevad asutused ja finantseerimisasutused tegema kõik endast oleneva, et suuniseid järgida.
2. Suunistes esitatakse EBA seisukoht nõuetekohase järelevalvetava kohta Euroopa Finantsjärelevalve Süsteemis ehk kuidas tuleks liidu õigust konkreetses valdkonnas kohaldada. Suuniste adressaadiks olevad määruse (EL) nr 1093/2010 artikli 4 lõikes 2 määratletud pädevad asutused peaksid suuniseid järgima, kaasates need sobival viisil oma järelevalvetavadesse (nt muutes oma õigusraamistikku või järelevalvemenetlusi) ka siis, kui suunised on suunatud eelkõige finantseerimisasutustele.

Teatamisnõuded

3. Määruse (EL) nr 1093/2010 artikli 16 lõike 3 kohaselt peavad pädevad asutused teatama EBA-le kuupäevaks 11.04.2022, kas nad järgivad või kavatsevad järgida kõnealuseid suuniseid, või vastasel juhul mittejärgimise põhjused. Kui selleks tähtajaks teadet ei saada, peab EBA pädevat asutust nõudeid mitte täitvaks. Teated tuleb saata EBA veebilehel avaldatud vormil, märkides viite EBA/GL/2021/15. Teate peaksid saatma isikud, kes on asjakohaselt volitatud esitama oma pädeva asutuse nimel nõuete järgimise teateid. Nõuete järgimise staatuse mis tahes muutustest tuleb teatada EBA-le.
4. Kooskõlas EBA määruse artikli 16 lõikega 3 avaldatakse teated Euroopa Pangandusjärelevalve veebilehel.

---

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1093/2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Pangandusjärelevalve), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/78/EÜ (ELT L 331, 15.12.2010, lk 12).

2. Sisu, kohaldamisala ja mõisted

Sisu

5. Suunistes täpsustatakse koostöö ja teabevahetuse tegemise viisi, eelkõige seoses piiriüleste konsolideerimisgruppidega ja rahapesuvastaste eeskirjade oluliste rikkumiste tuvastamise kontekstis vastavalt direktiivi 2013/36/EL artikli 117 lõikele 6.

Kohaldamisala

6. Direktiivi 2013/36/EL artikli 3 lõike 1 punktis 36 ja direktiivi (EL) 2019/2034 artikli 3 lõike 1 punktis 5 määratletud pädevad asutused peaksid kohaldama neid suuniseid direktiivi 2013/36/EL artiklis 110 osutatud individuaalsel ja konsolideeritud tasandil.
7. Asutused, kellele on usaldatud avalik kohustus teostada järelevalvet direktiivi (EL) 2015/849 artikli 2 lõike 1 punktides 1 ja 2 loetletud kohustatud isikute üle selle direktiivi täitmiseks, peaksid kohaldama neid suuniseid nii individuaalsel kui ka direktiivi (EL) 2015/849² artikli 48 lõikes 5 sätestatud kontserni tasandil.

Adressaadid

8. Käesolevad suunised on adresseeritud määruse (EL) nr 1093/2010³ artikli 4 punkti 2 alapunktis i ja punkti 2 alapunktis viii määratletud pädevatele asutustele ning määruse (EL) nr 1093/2010 punkti 2 alapunktis iii määratletud pädevatele asutustele selles ulatuses, milles need asutused teostavad järelevalvet direktiivi (EL) 2015/849 nõuete täitmise üle direktiivi 2013/36/EL artikli 3 lõike 1 punktis 3 määratletud finantsinstitutsioonide või määruse (EL) nr 1093/2010 artikli 4 punktis 1a määratletud finantssektori ettevõtjate poolt, kui need ettevõtjad on kaasatud finantsinstitutsiooni usaldatusnõuete kohasesse konsolideerimisse, sealhulgas liidus asutatud filiaalid, mille peakontor asub liikmesriigis või kolmandas riigis (edaspidi „finantsinstitutsioonid“).

---

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. mai 2015. aasta direktiiv (EL) 2015/849, mis käsitleb finantsüsteemi rahapesu või terrorismi rahastamise eesmärgil kasutamise tõkestamist ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 648/2012 ja tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2005/60/EÜ ja komisjoni direktiiv 2006/70/EÜ (ELT L 141, 5.6.2015, lk 73).

³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1093/2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Pangandusjärelevalve), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/78/EÜ (ELT L 331, 15.12.2010, lk 12).

Mõisted

9. Kui ei ole sätestatud teisiti, on kõigil suunistes kasutatud mõistetel sama tähendus kui direktiivis 2013/36/EL, määruses (EL) nr 575/2013⁴ ning direktiivis (EL) 2015/849 kasutatud ja määratletud mõistetel. Lisaks kasutatakse suunistes järgmisi mõisteid.

Rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise järelevalveasutus	määruse (EL) nr 1093/2010 artikli 4 punkti 2 alapunktis iii määratletud pädev asutus.
Usaldatavusnõuete täitmise järelevalve tegija	määruse (EL) nr 1093/2010 artikli 4 punkti 2 alapunktis i või punkti 2 alapunktis viii määratletud pädev asutus.
Rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise kolleegium	rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise kolleegium, nagu on määratletud ühissuunistes, mis käsitlevad krediidi- ja finantseerimisasutuste üle järelevalvet tegevate pädevate asutuste vahelist koostööd ja teabevahetust direktiivi (EL) 2015/849 tähenduses (JC 2019 81).
Järelevalvekolleegium	direktiivi 2013/36/EL artiklis 51 või 116 määratletud järelevalvekolleegium.
Rahapesu ja terrorismi rahastamise risk	suunistes EBA/GL/2021/02 määratletud risk.

3. Rakendamine

Kohaldamise alguskuupäev

10. Suuniseid kohaldatakse alates 1. juunist 2022.

⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta määrus (EL) nr 575/2013, mis käsitleb krediidiasutuste suhtes kohaldatavaid usaldatavusnõudeid ja millega muudetakse määrust (EL) nr 648/2012 (ELT L 176, 27.6.2013, lk 1–337).

4. Üldsätted

---

11. Direktiivi 2013/36/EL artikli 117 lõike 5 kohane koostöö ja teabevahetus tuleks korraldada tõhusalt ja tulemuslikult kooskõlas käesolevate suuniste sätetega nii riigisisel kui ka piiriülel tasandil, olenemata rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise järelevalveasutuste, usaldatavusnõuete täitmise järelevalve tegijate ja rahapesu andmebüroode ülesannete täitmiseks igas liikmesriigis kehtestatud konkreetsest institutsioonilisest korraldusest. Tõhususe tagamiseks peaks selline koostöö ja teabevahetus vältima tegevuste tarbetut dubleerimist.
12. Usaldatavusnõuete täitmise järelevalve tegijad ning rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise järelevalveasutused peaksid vahetama nii omavahel kui ka rahapesu andmebüroodega teavet, mille nad on kogunud või oma ülesannete täitmisel loonud ja mis on asjakohane teise asutuse ülesannete täitmisel. Teabevahetus peaks toimuma nii taotluse alusel kui ka omal algatusel.
13. Usaldatavusnõuete täitmise järelevalve tegijad ning rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise järelevalveasutused peaksid tegema üksteisega koostööd oma vastavate pädevuste piires võimalikult suures ulatuses ning vahetama teavet põhjendamatu viivitusega, tingimusel et selline koostöö ja teabevahetus ei kahjusta toimuvat tõendite kogumist, uurimist või menetlust, nagu on osutatud direktiivi 2013/36/EL artikli 117 lõikes 5.

5. Koostöö, teabevahetuse ja konfidentsiaalsuse mehhanismid

5.1 Koostöö ja teabevahetuse praktilised teostusviisid

14. Nende suuniste kohase koostöö ja teabevahetuse toetamiseks nii riigisiseses kui ka piiriüleises kontekstis tuleks välja töötada tõhusad ja tulemuslikud koostöö- ja teabevahetuse vahendid. Sellised vahendid peaksid tagama konfidentsiaalse teabe vahetamise turvaliste kanalite kaudu.
15. Teave tuleks esitada kirjalikult, olenemata selle vormingust, kas paber kandjal, elektrooniliste vahendite abil või mis tahes muus vormingus. Teabevahetusega seotud dokumendid või koostöötaotlused peaksid sisaldama asjaomase finantsinstitutsiooni või filiaali selgeid identifitseerimisandmeid, sealhulgas juriidilise isiku tunnuskoodi (LEI⁵), kui see on olemas (filiaali korral emaettevõtja LEI).
16. Kui seda peetakse vajalikuks, näiteks kiireloomulistel juhtudel või hädaolukorras, tuleks teavet nõuda või esitada omal algatusel suuliselt, telefoni teel või asjakohaste järelevalveasutuste koosoleku ajal. Selline suuline teabevahetus tuleks seejärel kirjalikult vormistada niipea kui võimalik.
17. Kui usaldatavusnõuete täitmise järelevalve tegija ning rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise järelevalveasutus on sama asutus või kui rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise järelevalveasutus ja rahapesu andmebüroo on sama asutus, võib vajaduse korral rakendada muid protsesse kui selles jaotises määratletud, tagades vähemalt selle jaotise kohase koostöö ja teabevahetuse taseme.

Vahetatava teabe asjakohasuse kriteeriumid

18. Usaldatavusnõuete täitmise järelevalve tegijad peaksid pidama teavet rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise järelevalve ülesannete täitmiseks asjakohaseks vähemalt olukordades, kus teave:
  - a) annab usaldatavusnõuete täitmise järelevalve tegijale põhjendatud aluse kahtlustada, et finantsinstitutsiooniga seoses on toime pandud või toimub rahapesu või terrorismi rahastamine või seda üritatakse toime panna või selle risk on suurenenud;
  - b) viitab sellele, et finantsinstitutsiooni äritegevus või ärimudel või selle muudatused viitavad sellele, et finantsinstitutsioon võib olla avatud suurenenud rahapesu ja terrorismi rahastamise riskile;

---

⁵ LEI tähendab juriidilisele isikule määratud kordumatut tähtnumbrilist viitekoodi, mis põhineb ISO 17442 standardil.

- c) on seotud puudustega finantsinstitutsiooni usaldatavusnõuete täitmisel, mis võib avaldada negatiivset mõju rahapesu ja terrorismi rahastamise vastase võitluse juhtimiskorrale ning sisesüsteemidele ja kontrolliraamistikule; või
  - d) on seotud finantsinstitutsiooni vastavusega direktiivis (EL) 2015/849 sätestatud nõuetele.
19. Rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise järelevalveasutused peaksid pidama teavet asjakohaseks usaldatavusnõuete täitmise järelevalve tegijate ülesannete täitmiseks vähemalt siis, kui teave võib mõjutada finantsinstitutsiooni ärimudelit, sisejuhtimise korda, riskijuhtimise raamistikku, operatsiooniriski, likviidsuse piisavust, kogu finantsinstitutsiooni hõlmavaid süsteeme ja kontrollimehhanisme, käsitleb finantsinstitutsiooni vastavust direktiivis 2013/36/EL ja määruses (EL) nr 575/2013 sätestatud usaldatavusnõuetele või kui võib see mõjutada finantsinstitutsiooni rahanduslikku usaldusväärsust või elujõulisust.
20. Usaldatavusnõuete täitmise järelevalve tegijad ning rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise järelevalveasutused peaksid pidama teavet asjakohaseks rahapesu andmebüroode ülesannete täitmiseks, kui see teave võib viidata võimalikule rahapesule või terrorismi rahastamisele ning kui see võib aidata tuvastada rahapesu ja terrorismi rahastamisega seotud riske, suundumusi, mustreid või tüpoloogiaid.
21. Usaldatavusnõuete täitmise järelevalve tegijad peaksid esitama asjakohase teabe:
- a) finantsinstitutsiooni järelevalve eest vastutavatele rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise järelevalveasutustele liikmesriigis, kus finantsinstitutsioon on asutatud või kavatsetakse asutada, ja
  - b) rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise järelevalveasutustele liikmesriigis, kus ELi emaettevõtja on asutatud, kui finantsinstitutsioon kuulub piiriüleseesse konsolideerimisgruppi, või juhtivale järelevalveasutusele, kui tegemist on ainsa finantsinstitutsiooniga, millel on filiaalid teistes liikmesriikides, kus asub finantsinstitutsiooni peakontor või kus on asutatud rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise kolleegium.
22. Usaldatavusnõuete täitmise järelevalve tegijad peaksid teavitama kõiki vastuvõtvaid rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise järelevalveasutusi teistest rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise järelevalveasutustest, kellele nad teavet annavad või on andnud, kui see on asjakohane.
23. Rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise järelevalveasutused peaksid esitama asjakohase teabe:
- a) finantsinstitutsiooni järelevalve eest vastutavatele usaldatavusnõuete täitmise järelevalve tegijatele liikmesriigis, kus finantsinstitutsioon on asutatud või kavatsetakse asutada, ja

- b) konsolideeritud järelevalvet tegevale asutusele, kui finantsinstitutsioon kuulub piiriülesesse konsolideerimisrühma või peakontori usaldatavusnõuete täitmise järelevalve tegijale, kui tegemist on ainsa finantsinstitutsiooniga, millel on filiaalid teistes liikmesriikides.
24. Rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise järelevalveasutused peaksid teavitama igat vastuvõtvat usaldatavusnõuete täitmise järelevalve tegijat teistest usaldatavusnõuete täitmise järelevalve tegijatest, kellele nad teavet annavad või on andnud, kui see on asjakohane.

Koostöö- ja teabenõuded

25. Usaldatavusnõuete täitmise järelevalve tegijad ning rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise järelevalveasutused peaksid esitama teabe- või koostöötaotluse kirjalikult, täpsustades vähemalt järgmise:
- a. taotletava teabe või koostöö liik;
  - b. eesmärk, milleks teavet või koostööd taotletakse, sealhulgas nende õigusaktide sätete täpsustus, mis määratlevad järelevalveülesanded, mille jaoks peetakse taotletavat teavet asjakohaseks; ja
  - c. ajatundlike taotluste korral kuupäev, mis ajaks vastust oodatakse, sealhulgas taotluse kontekst ja kiireloomulisuse tase, kui see on olemas.
26. Kui taotluse saanud asutus ei suuda anda taotletud teavet või teha koostööd taotluse esitanud asutuse määratud kuupäevaks, tuleks kokku leppida muu kuupäev. Kui taotluse saanud asutus suudab anda taotluse esitanud asutuse määratud kuupäevaks osalise vastuse, peaks taotluse saanud asutus esitama kogu teabe, mida ta saab selleks ajaks esitada, ja leppima kokku teise kuupäeva ülejäänud teabe esitamiseks.
27. Kui koostöö- või teabetaotlust ei saa osaliselt ega täielikult täita, peaks taotluse saanud asutus esitama üksikasjaliku kirjaliku selgituse põhjuste kohta, miks taotluse täitmine ei ole võimalik või teostatav.
28. Kui see on teada, peaksid usaldatavusnõuete täitmise järelevalve tegijad ning rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise järelevalveasutused, kui võimalik, taotlema vajalikku teavet asutuselt, kes teabe algselt kogus või koostas.

Omaalgatuslik teabe esitamine

29. Teave, mida peetakse asjakohaseks teise asutuse jaoks, tuleks edastada omal algatusel ja põhjendamatu viivitusega, v.a kui teabe omanikule on ilmne, et potentsiaalsel vastuvõtval asutusel on see teave juba olemas.

Usaldatavusnõuete täitmise järelevalve tegijate ning rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise järelevalveasutuste koostöö

30. Usaldatavusnõuete täitmise järelevalve tegijad ning rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise järelevalveasutused peaksid kokku leppima korrapärase teabevahetuse korras, kui seda peetakse asjakohaseks asutuse või piiriüleste konsolideerimisgruppide või muudes jurisdiktsioonides asutatud filiaale omavate finantsinstitutsioonide järelevalve jaoks. Kui on kokku lepitud kehtestada korrapärane teabevahetus, peaksid usaldatavusnõuete täitmise järelevalve tegijad ning rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise järelevalveasutused korrapäraselt jagama omavahel sellist teavet, mida peetakse teise järelevalveasutuse ülesannete täitmiseks asjakohaseks.
31. Usaldatavusnõuete täitmise järelevalve tegijad ning rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise järelevalveasutused peaksid teavitama üksteist määratud kontaktpunktidest, et hõlbustada asjakohase teabe edastamist, ning peaksid kaalutlema üldpostkasti kasutuselevõttu.
32. Kui koostöö- ja teabevahetuskord on olemas, peaksid asjakohased usaldatavusnõuete täitmise järelevalve tegijad ning rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise järelevalveasutused otsustama, kas olemasolev teabevahetuskord on käesolevate suunistega kehtestatud sätete täitmiseks piisav või peavad finantsinstitutsioonid seda korda ajakohastama või muul viisil täiendama muude meetmetega, arvestades käesolevates suunistes sätestatud koostöö- ja teabevahetusviise.
33. Kui usaldatavusnõuete kolleegiumides ja/või rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise kolleegiumides juba toimub koostöö ja teabevahetus, peaksid rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise järelevalveasutused ning usaldatavusnõuete täitmise järelevalve tegijad kasutama kolleegiumide raamistikku käesolevates suunistes sätestatud koostöö ja teabevahetuse jaoks, kui seda peetakse asjakohaseks, arvestades koostöö olemust ja vahetatava teabe liiki.

Usaldatavusnõuete täitmise järelevalve tegijate ja rahapesu andmebüroode koostöö

34. Usaldatavusnõuete täitmise järelevalve tegijad peaksid punkti 20 kohaselt jagama rahapesu andmebürooga teavet, mis on kogutud või koostatud nende järelevalvetegevuste täitmisel ja mis on asjakohane rahapesu andmebüroo ülesannete täitmiseks.
35. Kui see on asjakohane, peaksid usaldatavusnõuete täitmise järelevalve tegijad küsima rahapesu andmebüroodelt käesolevates suunistes sätestatud teavet, mis on asjakohane nende järelevalveülesannete täitmiseks.

Rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise järelevalveasutuste ja rahapesu andmebüroode koostöö

36. Rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise järelevalveasutused peaksid punkti 20 kohaselt jagama rahapesu andmebürooga teavet, mis on kogutud või koostatud nende järelevalveülesannete täitmisel ja mis on asjakohane rahapesu andmebüroo ülesannete täitmiseks.
37. Kui see on asjakohane, peaksid rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise järelevalveasutused küsima rahapesu andmebüroolt käesolevates suunistes sätestatud teavet, mis on asjakohane nende järelevalveülesannete täitmiseks.

5.2 Teabe konfidentsiaalsuspiirangud ja lubatud kasutusviisid

38. Usaldatavusnõuete täitmise järelevalve tegijad ning rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise järelevalveasutused peaksid tagama konfidentsiaalse teabe vahetamise omavahel ning rahapesu andmebürooga turvaliste kanalite kaudu.
39. Direktiivi 2013/36/EL artikli 117 lõikes 5 sätestatud koostöö ja teabevahetuse järel saadud mis tahes teavet tuleks käsitleda konfidentsiaalsena vastavalt kohaldatavatele õigusaktidele ning seda tuleks kasutada või avalikustada üksnes kohaldatavate õigusaktidega lubatud juhtudel. Eelnevat nõusolekut tuleks järgida, kui see on nõutav, vastavalt kohaldatavatele õigusaktidele.
40. Käesolevates suunistes sätestatud koostöö ja teabevahetus tuleks korraldada kooskõlas kohaldatavate andmekaitset reguleerivate õigusaktidega⁶.

---

⁶ Riigi ametiasutuste korral: Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta määrus (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta ja selle määruse siseriiklikud rakendusaktid; liidu institutsioonide, organite, asutuste ja ametite korral: Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1725, mis käsitleb füüsiliste isikute kaitset isikuandmete töötlemisel liidu institutsioonides, organites ja asutustes ning isikuandmete vaba liikumist, ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 45/2001 ja otsus nr 1247/2002/EÜ.

6. Koostöö ja teabevahetus loa andmise, olulise osaluse kavandatava omandamise, sobivuse hindamise ja loa tühistamise protsesside raames

---

6.1 Finantsinstitutsioonide tegevusloa taotlused

Usaldatavusnõuete täitmise järelevalve tegijad

41. Hinnates tegevusloa taotlust direktiivi 2013/36/EL ⁷ artiklite 10–14 alusel, peaksid usaldatavusnõuete täitmise järelevalve tegijad tegema koostööd ning vahetama teavet rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise asjakohase järelevalveasutusega, et vastavalt EBA suunistele tegevusloa andmise ühise hindamismetoodika kohta ⁸ hinnata esitatud tegevusloataotlust, eelkõige rahapesu ja terrorismi rahastamise riskide suhtes.
42. Usaldatavusnõuete täitmise järelevalve tegija peaks rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise järelevalveasutusega jagama kogu taotluses esitatud või sellega seotud teavet, mis on asjakohane rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise järelevalveasutuse jaoks, et esitada oma seisukoht taotluse kohta. Teabevahetus peaks toimuma ka siis, kui taotluse läbivaatamise ajal ilmneb mis tahes muid rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise järelevalveasutuse jaoks olulisi andmeid või teavet.
43. Lisaks peaks usaldatavusnõuete täitmise järelevalve tegija olukorras, kus on suurenenud rahapesu ja terrorismi rahastamise risk seoses aktsionäride, juhtorgani liikmete või võtmeisikutega, küsima teavet rahapesu andmebüroolt, kui see on asjakohane, et saada teavet oma hinnangu jaoks, nagu on selgitatud jagudes 6.2 ja 6.3.
44. Lisaks sellele, kui seoses uue finantsinstitutsiooni tegevusloa andmise kapitalinõude täitmiseks kasutatud rahaliste vahenditega seoses suureneb rahapesu või terrorismi rahastamise risk, peaksid usaldatavusnõuete täitmise järelevalve tegijad, kui see on asjakohane, samuti küsima teavet rahapesu andmebüroolt, et saada teavet oma hinnangu jaoks. See on eriti oluline juhtudel, kui olemasolev teave tekitab kahtlusi tegevusloa andmise kapitalinõude täitmiseks

---

⁷ Kooskõlas EBA suunistega krediidasutuse direktiivi 2013/36/EL artikli 8 lõike 5 kohase tegevusloa andmise ühise hindamismetoodika kohta (EBA/GL/2021/12).

Krediidasutustele tegevusloa andmiseks esitatava teabe kohta täpsema informatsiooni saamiseks tutvuge ka regulatiivse tehnilise standardi (lõpliku kavandi) ja rakendusliku tehnilise standardiga krediidasutustele tegevusloa andmise kohta (EBA-RTS-2017-08 ja EBA-ITS-2017-15).

⁸ EBA suunised krediidasutuse direktiivi 2013/36/EL artikli 8 lõike 5 kohase tegevusloa andmise ühise hindamismetoodika kohta (EBA/GL/2021/12).

kasutatud rahaliste vahendite päritolu seaduslikkuses ja selles, mil määral on need vahendid potentsiaalselt seotud kuritegeliku tegevusega või tulenevad sellest.

45. Kui usaldatavusnõuete täitmise järelevalve tegija otsustab finantsinstitutsioonile tegevusluba mitte anda rahapesu ja terrorismi rahastamise riskide tõttu, peaks usaldatavusnõuete täitmise järelevalve tegija jagama asjakohast otsust või otsuse osi selle liikmesriigi rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise järelevalveasutusega, kus finantsinstitutsiooni sooviti asutada, samuti selle liikmesriigi rahapesu andmebürooga.

Rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise järelevalveasutused

46. Rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise järelevalveasutused peaksid usaldatavusnõuete täitmise järelevalve tegijate taotluse korral jagama kogu neile kättesaadavat asjakohast teavet ning andma oma hinnangu taotlusele rahapesu ja terrorismi rahastamise riski seisukohast. Kui see on asjakohane, peaksid rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise järelevalveasutused osana taotluse hindamisest küsima teavet ka teistelt rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise järelevalveasutustelt ja rahapesu andmebüroolt, v.a kui selline teave on usaldatavusnõuete täitmise järelevalve tegijale juba kättesaadav või kui usaldatavusnõuete täitmise järelevalve tegija on seda juba küsinud rahapesu andmebüroolt.
47. Finantsinstitutsiooni tegevusloa taotlemise kontekstis nõutav teave tuleks esitada põhjendatu viivitusega lühikese ajavahemiku tõttu, mis on õigusaktidega ette nähtud sellise taotluse hindamiseks usaldatavusnõuete täitmise järelevalve tegijale.

6.2 Kavandatavate omandamiste või olulise osaluse suurendamise hindamine

Usaldatavusnõuete täitmise järelevalve tegijad

48. Kavandatava omandamise või olulise osaluse suurendamise hindamisel direktiivi 2013/36/EL artiklite 22 ja 23 alusel peaksid usaldatavusnõuete täitmise järelevalve tegijad, kui seda peetakse vajalikuks, tegema hindamisel koostööd ning vahetama teavet rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise asjakohaste järelevalveasutustega, eelkõige põhjendatud kahtluste hindamiseks seoses rahapesu ja terrorismi rahastamisega, mis on seotud potentsiaalse omandajaga või kavandatavast omandamisest või olulise osaluse suurendamisest tulenevate rahapesu ja terrorismi rahastamise riskidega⁹. Usaldatavusnõuete täitmise järelevalve tegijad peaksid, kui seda peetakse vajalikuks, taotlema rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise asjakohaselt järelevalveasutuselt teavet direktiivi 2013/36/EL artikli 23 lõike 1 punktis e kehtestatud rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise kriteeriumi hindamiseks vastavalt

⁹ Kooskõlas ESMA ja EBA ühissuunistega juhtorgani liikmete ja võtmeisikute sobivuse hindamise kohta direktiivi 2013/36/EL ja direktiivi 2014/65/EL kohaselt (EBA/GL/2021/06) ning ühissuunistega finantssektoriga seotud olulise osaluse omandamise ja suurendamise usaldatavushindamiseks (JC/GL/2016/01).

finantssektoriga seotud olulise osaluse omandamise ja suurendamise ühissuuniste punktile 14¹⁰.

49. Lisaks peaks usaldatavusnõuete täitmise järelevalve tegija olukordades, kus on suurenenud finantsinstitutsiooni või taotlejaga seotud rahapesu või terrorismi rahastamise risk, kui asjakohane, küsima teavet rahapesu andmebüroolt, kui see on asjakohane, et saada teavet oma hinnangu jaoks kavandatava omandamise või olulise osaluse suurendamise taotluse kohta. See on eriti asjakohane juhtudel, kui on põhjendatult alust kahtlustada, et seoses finantsinstitutsiooniga on toime pandud või toimub rahapesu või terrorismi rahastamine või seda üritatakse toime panna või kui selle risk on suurenenud seoses finantsinstitutsiooni või taotlejaga ning eelkõige olukordades, kus kättesaadav teave tekitab kahtlusi rahaliste vahendite päritolu seaduslikkuses.
50. Teabe taotlemisel peaks teabenõuet esitav usaldatavusnõuete täitmise järelevalve tegija direktiivi 2013/36/EL artikli 22 lõike 1 kohaselt esitama kogu asjakohase teabe, mis on koos teatega esitatud või sellega seotud. Taotluses tuleks juriidilised ja füüsilised isikud selgelt identifitseerida, et tagada õige isiku andmete esitamine.
51. Kui usaldatavusnõuete täitmise järelevalve tegija otsustab esitada vastuväite kavandatavale omandamisele direktiivi 2013/36/EL artikli 23 lõike 1 punktis e sätestatud rahapesu ja terrorismi rahastamise riski kriteeriumi hindamise tulemuste alusel, peaks usaldatavusnõuete täitmise järelevalve tegija jagama asjakohast otsust või selle osi rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise asjakohase järelevalveasutuse ja rahapesu andmebürooga.

Rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise järelevalveasutused

52. Rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise järelevalveasutused peaksid usaldatavusnõuete täitmise järelevalve tegijate taotlusel tegema koostööd ning esitama taotleja kohta oma hinnangu rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise seisukohast, et hinnata kavandatavat omandamist või olulise osaluse suurendamist. Kui see on asjakohane, peaks rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise järelevalveasutus osana hindamisest küsima teavet ka rahapesu andmebüroolt, v.a kui selline teave on usaldatavusnõuete täitmise järelevalve tegijale juba kättesaadav või kui usaldatavusnõuete täitmise järelevalve tegija on seda juba küsinud rahapesu andmebüroolt.
53. Rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise järelevalveasutused peaksid omal algatusel jagama usaldatavusnõuete täitmise järelevalve tegijatega teavet, mida peetakse asjakohaseks kavandatavate omandamiste või oluliste osaluste suurendamise hindamisel, kui nad on teadlikud uutest asjaoludest, mis on seotud finantsinstitutsioonide rahapesu ja terrorismi rahastamise riskide, nende aktsionäride või nende juhtorgani liikmete ja võtmeisikutega.

---

¹⁰ Ühissuunistes finantssektoriga seotud olulise osaluse omandamise ja suurendamise usaldatavushindamiseks (JC/GL/2016/01).

54. Kavandatavate omandamiste või oluliste osaluste suurendamise kontekstis nõutav teave tuleks esitada põhjendamatult viivitusega lühikese ajavahemiku tõttu, mis on õigusaktidega ette nähtud sellise taotluse hindamiseks usaldatavusnõuete täitmise järelvalve tegijale.

6.3 Juhtorgani liikmete ja võtmeisikute sobivuse hindamine

Usaldatavusnõuete täitmise järelevalve tegijad

55. Juhtorgani liikmete ja võtmeisikute sobivuse hindamisel või taashindamisel peaksid usaldatavusnõuete täitmise järelevalve tegijad, kui seda peetakse vajalikuks, tegema hindamisel koostööd ning vahetama teavet rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise asjakohaste järelevalveasutustega, eelkõige hindamiseks, kas on põhjendatud kahtlusi, et toimub või on toimunud rahapesu või terrorismi rahastamine või seda üritatakse teha või kas seoses finantsinstitutsiooniga esineb selle suurenenud risk. Usaldatavusnõuete täitmise järelevalve tegijad peaksid, kui seda peetakse vajalikuks, taotlema rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise asjakohastelt järelevalveasutustelt teavet, et anda oma hinnang vastavalt ESMA ja EBA ühissuunistele juhtorgani liikmete ja võtmeisikute sobivuse hindamise kohta direktiivi 2013/36/EL ja direktiivi 2014/65/EL kohaselt¹¹.
56. Kui usaldatavusnõuete täitmise järelevalve tegija otsustab, et juhtorgani liige või võtmeisik ei ole rahapesu ja terrorismi rahastamise riskide või sündmuste kontekstis asjakohaste faktide põhjal sobiv, peaks usaldatavusnõuete täitmise järelevalve tegija jagama oma järeldusi ja otsuseid rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise asjakohase järelevalveasutuse ja rahapesu andmebürooga.

Rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise järelevalveasutused

57. Rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise järelevalveasutused peaksid usaldatavusnõuete täitmise järelevalve tegija taotlusel jagama kogu neile kättesaadavat asjakohast teavet, et võimaldada põhjendatud hinnangu (uuesti) andmist juhtorgani liikmete ja võtmeisikute sobivusele. Kui see on asjakohane, peaks rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise järelevalveasutus küsima selle osana teavet ka rahapesu andmebüroolt, v.a kui selline teave on usaldatavusnõuete täitmise järelevalve tegijale juba kättesaadav või kui usaldatavusnõuete täitmise järelevalve tegija on seda juba küsinud rahapesu andmebüroolt.
58. Rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise järelevalveasutused peaksid omal algatusel jagama usaldatavusnõuete täitmise järelevalve tegijaga teavet, mida peetakse asjakohaseks juhtorgani liikmete ja võtmeisikute sobivuse hindamiseks või taashindamiseks, kui ilmnevad uued või varem teadmata faktid seoses rahapesu ja terrorismi rahastamise riskidega.
59. Sobivushinnangute kontekstis nõutav teave tuleks esitada põhjendamatu viivitusega lühikese ajavahemiku tõttu, mis on õigusaktidega ette nähtud sellise taotluse hindamiseks usaldatavusnõuete täitmise järelevalve tegijale.

---

¹¹ ESMA ja EBA ühissuunistes juhtorgani liikmete ja võtmeisikute sobivuse hindamise kohta direktiivi 2013/36/EL ja direktiivi 2014/65/EL kohaselt (EBA/GL/2021/06).

6.4 Finantsinstitutsioonide tegevusloa kehtetuks tunnistamine

60. Kui usaldatavusnõuete täitmise järelevalve tegija otsustab algatada finantsinstitutsioonile antud tegevusloa kehtetuks tunnistamise menetluse, tuginedes eranditult või muu hulgas tema vastutusele kohaldatavate rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise õigusaktide oluliste rikkumiste eest kooskõlas oma volitustega direktiivi 2013/36/EL kohaselt, peaks usaldatavusnõuete täitmise järelevalve tegija teavitama asjakohast rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise järelevalveasutust.
61. Kui rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise järelevalveasutus tuvastab kohaldatavate rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise õigusaktide olulisi rikkumisi seoses finantsinstitutsiooniga, peaks ta põhjendamatu viivitusega teavitama usaldatavusnõuete täitmise järelevalve tegijat nendest olulistest rikkumistest ja oma otsusest ning kõigist asjakohastest lisakaalutlustest, sealhulgas sellest, kas ta leiab, et finantsinstitutsioon ei soovi või ei suuda neid rikkumisi heastada ja mil määral on võimalik puudusi või rikkumist kõrvaldada rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise järelevalveasutuse käsutuses olevate meetmetega.
62. Usaldatavusnõuete täitmise järelevalve tegijat olulisest rikkumisest teavitades peaks rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise järelevalveasutus esitama usaldatavusnõuete täitmise järelevalve tegijale kogu asjakohase teabe ja üksikasjad tuvastatud olulis(t)e rikkumis(t)e kohta, et võimaldada usaldatavusnõuete täitmise järelevalve tegijal saadud teavet nõuetekohaselt hinnata ja viia läbi oma hindamine selle kohta, kas tegevusloa kehtetuks tunnistamine on asjakohane.
63. Rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise järelevalveasutus peaks esitama vähemalt üksikasjaliku selgituse, miks rikkumine on oluline, sealhulgas rikkumise liik, ajavahemik, mille jooksul rikkumine toimus, kas rikkumine on süsteemne nõuete täitmata jätmine finantsinstitutsioonis, rikkumise mõju finantsinstitutsioonile ja turu terviklikkusele, kus ta tegutseb, kas finantsinstitutsioon on kavandanud või võtnud rikkumise heastamise meetmeid ning kas rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise järelevalveasutuse on kavandanud või võtnud järelevalvemeetmeid ja kohaldanud sanktsioone, kui need on olemas.
64. Pärast eespool punktis 61 sätestatud olulisest rikkumisest teatamist peaks rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise järelevalveasutus tegema usaldatavusnõuete täitmise järelevalve tegijaga võimalikult suures ulatuses koostööd ja andma täiendavaid selgitusi või teavet, kui vaja.
65. Kui usaldatavusnõuete täitmise järelevalve tegija otsustab direktiivi 2013/36/EL artikli 18 kohaste volituste kohaselt tunnistada kehtetuks finantsinstitutsioonile antud tegevusloa kohaldatavate rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise õigusaktide oluliste rikkumiste tõttu, peaks usaldatavusnõuete täitmise järelevalve tegija teavitama rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise asjakohast järelevalveasutust ja rahapesu andmebürood.

7. Koostöö ja teabevahetus pideva järelvalve korral

7.1 Asutamisvabaduse ja teenuste osutamise vabaduse kasutamise teatiste hindamine

Usaldatavusnõuete täitmise järelvalve tegijad

66. Asukoha usaldatavusnõuete täitmise järelvalve tegija, kes saab finantsinstitutsiooni päritoluriigi usaldatavusnõuete täitmise järelvalve tegijalt teate asutamisõiguse kasutamise kohta tema territooriumil, peaks sellise teate saamisest teavitama oma liikmesriigi asjakohast rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise järelvalveasutust.
67. Usaldatavusnõuete täitmise järelvalve tegija peaks rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise järelvalveasutuse taotlusel jagama rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise järelvalveasutusega teavet finantsinstitutsiooni poolt teenuste osutamise vabaduse tegeliku kasutamise kohta.

Rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise järelvalveasutused

68. Pärast usaldatavusnõuete täitmise järelvalve tegijalt teabe saamist asutamisõiguse või teenuste osutamise vabaduse kasutamise kohta tema jurisdiktsioonis peaks rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise järelvalveasutus tegema koostööd ning vahetama teavet rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise asjakohase järelvalveasutusega selles liikmesriigis, kus asutatakse finantsinstitutsiooni peakontor, eelkõige rahapesu / terrorismi rahastamise riski hindamisel.
69. Olukordades, kus finantsinstitutsioon on avatud olulise või suurenenud rahapesu ja terrorismi rahastamise riskile, peaksid rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise järelvalveasutused kaaluma rahapesu andmehüroolt asjakohase teabe küsimist.

7.2 Ühinemiste hindamine

Usaldatavusnõuete täitmise järelvalve tegijad

70. Kui usaldatavusnõuete täitmise järelvalve tegija hindab finantsinstitutsioonide ühinemistaotlusi, peaks ta vahetama ühinemistaotlusega seotud asjakohast teavet ühinevate finantsinstitutsioonide ja ühinemisel tekkiva uue finantsinstitutsiooni rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise asjakohaste järelvalveasutustega. Selle koostoime ulatuse määrab saadud konsolideerimisvormi finants- ja õiguslik struktuur, nagu selgitatud allpool.

71. Omandamise teel ühinemise korral peaks ühinemistaotluse hindamise eest vastutav usaldatavusnõuete täitmise järelevalve tegija toimima järgmiselt:

- a. kui ühinemisega kaasneb kavandatava omandamise või olulise osaluse suurenemine, peaks usaldatavusnõuete täitmise järelevalve tegija vahetama hindamiseks vajalikku teavet rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise asjakohase järelevalveasutusega ja, kui asjakohane, rahapesu andmebürooga, nagu on ette nähtud jaotises 6.2; ja
- b. kui omandatava finantsinstitutsiooni integreerimine mõjutab omandaja litsentsi ulatust, peaks usaldatavusnõuete täitmise järelevalve tegija vahetama asjakohast teavet omandaja tegevusloa pikendamise taotluse hindamiseks rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise asjakohaste järelevalveasutusega, nagu on ette nähtud jaotises 6.1.

72. Kui ühinemise järel tekib uus finantsinstitutsioon, peaks uue finantsinstitutsiooni litsentsitaotluse hindamise eest vastutav usaldatavusnõuete täitmise järelevalve tegija vahetama teavet rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise asjakohase järelevalveasutusega, nagu on ette nähtud jaotises 6.1.

Rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise järelevalveasutused

73. Kui rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise järelevalveasutused saavad usaldatavusnõuete täitmise järelevalve tegijalt teate ühinemise kohta, peaksid nad esitama asjakohasele usaldatavusnõuete täitmise järelevalve tegijale kogu asjakohase teabe ühinemises osalevate finantsinstitutsioonide kohta, eriti kui ühinemise tulemusena muutub usaldatavusnõuete täitmise järelevalve tegija. Eelkõige peaks rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise järelevalveasutus pärast sellise teate saamist teavitama usaldatavusnõuete täitmise järelevalve tegijat kohaldatavate rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise õigusaktide tõsistest rikkumistest või olulistest puudustest ühinevate finantsinstitutsioonide rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise raamistikus või sellest, kas nad on võtnud ühinevate finantsinstitutsioonide suhtes järeleva meetmeid või kehtestanud neile sanktsioone.

7.3 Tegevuse edasiandmise hindamine

Usaldatavusnõuete täitmise järelevalve tegijad

74. EBA suunistes tegevuse edasiandmise kohta¹² määratletud finantsinstitutsioonide tegevuse edasiandmise järelevalve eest vastutav usaldatavusnõuete täitmise järelevalve tegija peaks vahetama asjakohase tegevuse edasiandmisega seotud teavet rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise asjakohase järelevalveasutusega. Selline teabevahetus peaks toimuma eelkõige juhtudel, kui usaldatavusnõuete täitmise järelevalve tegijal on alust

---

¹² EBA suunistes tegevuse edasiandmise kohta (EBA/GL/2019/02).

kahtlustada, et tegevuse edasiandmine võib mõjutada finantsinstitutsiooni avatust rahapesu ja terrorismi rahastamise riskile või selle direktiivi 2013/36/EL ja direktiivi (EL) 2015/849 kohaste kohustuste jätkuvat täitmist, sealhulgas järgmistel juhtudel:

- a. võimalikud nõuetekohase järelevalve ja juhtimise korra probleemid seoses edasiantava tegevuse ja mõjuga finantsinstitutsiooni seotud rahapesu ja terrorismi rahastamise riskidele, juurdepääsuga kliendiandmetele, andmete usaldusväärsuse või ülesannete jaotamisega finantsinstitutsiooni ja teenusepakkuja vahel, eriti kui teenuseosutaja ei ole kohustatud isik vastavalt direktiivile (EL) 2015/849;
- b. finantsinstitutsioon annab edasi kriitilisi või olulisi tegevusi EBA tegevuse edasiandmise suuniste 4. jao tähenduses, mis võib mõjutada finantsinstitutsiooni sisemisi süsteeme ja kontrolliraamistikku seoses rahapesu ja terrorismi rahastamise riskidega, või juhul, kui esineb teenuste jaotamise häireid teenuseosutaja poolt (või edasiantud tegevuse edasiandmise korral tema teenuseosutaja poolt); see võib põhjustada finantsinstitutsiooni suutmatust täita rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise kohustusi.

Rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise järelevalveasutused

75. Kui rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise järelevalveasutused saavad usaldatavusnõuete täitmise järelevalve tegijalt teavet tegevuse edasiandmise kohta, peaksid nad jagama kõiki rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise seisukohast tuvastatud probleeme usaldatavusnõuete täitmise järelevalve tegijaga.

7.4 Kohapealsed kontrollid ning kaugkontrollid ja riskihindamine

Usaldatavusnõuete täitmise järelevalve tegijad ning rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise järelevalveasutused

76. Kohapealsete kontrollide ja kaugkontrollide kontekstis võib teave, mida usaldatavusnõuete täitmise järelevalve tegijad ning rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise järelevalveasutused peaksid omavahel jagama, hõlmata muu hulgas järgmist:

- a. asjakohane teave kohapealsete kontrollide ja kaugkontrollide tulemuste kohta ning järelevalve ajal kogutud asjakohased dokumendid;
- b. finantsinstitutsioonidelt või kolmandatelt isikutelt, sealhulgas konsultantidelt ja välisaudiitoritelt saadud aruannete asjakohased jaotised;
- c. rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise kolleegiumis või usaldatavusnõuete kolleegiumis jagatud asjakohane teave, kui see on asjakohane;
- d. asjakohased osad finantsinstitutsioonidega peetud koosolekute ja kolleegiumide koosolekute protokollidest, kui need on olemas.

Usaldatavusnõuete täitmise järelevalve tegijad

77. Usaldatavusnõuete täitmise järelevalve tegijad peaksid taotlema rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise järelevalveasutustelt teavet, mis on asjakohane järelevalvealase läbivaatamise ja hindamise protsessi (SREP) jaoks, nagu on sätestatud EBA suunistes SREPi ühiste menetluste ja meetodite kohta¹³, sealhulgas:

- a. rahapesu ja terrorismi rahastamise riskihindamiste asjakohased tulemused, sealhulgas valdkondlikud ja individuaalsed riskihinnangud ja riskireitingud, eelkõige suurenenud avatuse korral oluliste rahapesu ja terrorismi rahastamise riskidele;
- b. teave, mis on seotud tekkivate rahapesu või terrorismi rahastamise riskidega, millele finantsinstitutsioon võib olla avatud;
- c. teave, mis on seotud rahapesu ja terrorismi rahastamise riskide juhtimise, süsteemide ja kontrollide raamistiku oluliste puudustega¹⁴ järelevalve alla kuulavas finantsinstitutsioonis;
- d. teave, mis on seotud võimalike või tegelike rikkumistega, eelkõige järelevalve alla kuuluva finantsinstitutsiooni poolt kohaldatavate rahapesu ja terrorismivastase võitluse õigusaktide tõsiste rikkumistega;
- e. teave finantsinstitutsiooni poolt rikkumiste ja oluliste puuduste leevendamiseks võetud meetmete kohta;
- f. teave, mis on seotud finantsinstitutsiooni suhtes kohaldatavate või menetluses olevate järelevalvemeetmete või sanktsioonidega, nagu on sätestatud jaotises 8.

78. Usaldatavusnõuete täitmise järelevalve tegijad peaksid esitama teavet, mis on asjakohane rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise järelevalveasutuste tehtavaks rahapesu ja terrorismi rahastamise riskihindamiseks, sealhulgas punktis 81 loetletud teabe.

79. Usaldatavusnõuete täitmise järelevalve tegijad peaksid jagama rahapesu andmebürooga teavet, mis on asjakohane rahapesu andmebüroo ülesannete täitmiseks punkti 20 kohaselt, sealhulgas finantsinstitutsioonide järelevalveliste hinnangute asjakohaseid tulemusi, mis võivad mõjutada kahtlastest tehingutest teavitamise raamistikku.

80. Lisaks peaksid usaldatavusnõuete täitmise järelevalve tegijad olukordades, kus finantsinstitutsioon on avatud rahapesu või terrorismi rahastamise riskidele, vajaduse korral taotlema rahapesu andmebüroolt teavet, mis on asjakohane nende järelevalvealase läbivaatamise ja hindamise protsessi (SREP) jaoks, mis võib muu hulgas hõlmata tüpoloogiate

¹³ EBA suunised järelevalvealase läbivaatamise ja hindamise protsessi ning järelevalveliste stressitestide muudetud ühiste menetluste ja meetodite kohta (EBA/GL/2014/13).

¹⁴ Määruse (EL) nr 1093/2010 artikli 9a kohases regulatiivses tehnilises standardis määratletud olulised puudused.

ning riskianalüüsi teavet tehingute ja ärisuhete kohta, mis võivad olla asjakohased ärimudeli analüüsi jaoks.

Rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise järelevalveasutused

81. Rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise järelevalveasutused peaksid taotlema usaldatavusnõuete täitmise järelevalve tegijalt teavet, mis on asjakohane järelevalve alla kuuluvate finantsinstitutsioonide rahapesu ja terrorismi rahastamise riski hindamise läbiviimisel, sealhulgas:

- a. teave, mis on asjakohane finantsinstitutsioonide rahapesu või terrorismi rahastamise olemusliku riski või valdkondliku rahapesu või terrorismi rahastamise riski hindamiseks, eelkõige teave finantsinstitutsioonide toodete ja teenuste, kliendibaasi, geograafilise kohaloleku või turustuskanalite kohta¹⁵;
- b. järelevalvealase läbivaatamise ja hindamise protsessi (SREP)¹⁶ asjakohased tulemused, kui need on kättesaadavad, eelkõige ärimudeli, sisemise juhtimissüsteemi ja kogu finantsinstitutsiooni hõlmavate kontrollide, kapitaliriskide ning likviidsus- ja rahastamisriskide valdkonnas;
- c. järelevalve alla kuuluvas finantsinstitutsioonis tuvastatud olulised rikkumised või olulised puudused, mis võivad mõjutada rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise raamistikku finantsinstitutsioonis;
- d. teave, mis on seotud finantsinstitutsiooni suhtes kohaldatavate või menetluses olevate, 8. jaotises sätestatud järelevalvemeetmete või sanktsioonidega;
- e. teave filiaalide ja tütarettevõtjate kohta, mis on vajalik äriühingute kaardistamiseks vastavalt ühissuunistele koostöö ja teabevahetuse kohta direktiivi (EL) 2015/849¹⁷ tähenduses.

82. Rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise järelevalveasutused peaksid esitama usaldatavusnõuete täitmise riskihindamiseks asjakohast teavet, sealhulgas punktis 77 sätestatud teavet.

83. Rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise järelevalveasutused peaksid, kui see on asjakohane, taotlema rahapesu andmebüroolt teavet, mis on asjakohane rahapesu ja terrorismi rahastamise riski hindamiseks ja järelevalve tegemiseks, mis võib muu hulgas hõlmata järgmist:

---

¹⁵ Kooskõlas muudetud ühissuunistega riskipõhise järelevalve kohta (EBA/GL/2021/16).

¹⁶ EBA järelevalvealase läbivaatamise ja hindamise protsessi ning järelevalveliste stressitestide muudetud ühiste menetluste ja meetodite kohta (EBA/GL/2014/13) antud suuniste kohaselt.

¹⁷ Ühissuunistel, mis käsitlevad krediidi- ja finantseerimisasutuste üle järelevalvet tegevate pädevate asutuste vahelist koostööd ja teabevahetust direktiivi (EL) 2015/849 tähenduses (JC 2019 81).

- a. rahapesu ja terrorismi rahastamise riskide tüpoloogiad, sealhulgas geograafilised riskid ja piiriülesed riskid;
  - b. asjakohased tulemused rahapesu ja terrorismi rahastamise riskihindamisest, mille on teinud rahapesu andmebüroo;
  - c. teave rahapesu andmebüroo tuvastatud tekkivate riskide kohta;
  - d. teave finantsinstitutsioonidelt saadud kahtlaste tehingute teadete kvantiteedi ja kvaliteedi kohta, koondatuna näiteks sektorite kaupa ja arvestades individuaalseid finantsinstitutsioone;
  - e. teave rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise mis tahes süsteemide ja kontrollide puuduste kohta, mida rahapesu andmebüroo on võinud tuvastada või kahtlustada, ja eelkõige teave rahapesu andmebüroo esitatud teabenõuetele vastamise õigeaegsuse ning mis tahes sellistele taotlustele vastusena esitatud teabe, andmete ja dokumentide kvaliteedi kohta;
  - f. kinnitus selle kohta, kas muu finantsinstitutsioon on esitanud asjaomase finantsinstitutsiooni kohta kahtlaste tehingute teate või kas sellelt finantsinstitutsioonilt saadakse regulaarselt rahalisi vahendeid, mille kohta esitatakse kahtlaste tehingute teateid, ning kogu teave juhtumi kohta, mida rahapesu andmebüroo saab vastavalt siseriiklikule õigusele jagada.
84. Rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise järelevalveasutused peaksid jagama rahapesu andmebürooga teavet, mis on asjakohane tema ülesannete täitmiseks punkti 20 kohaselt, mis võib muu hulgas hõlmata järgmist:
- a. teave järelevalve alla kuuluvas finantsinstitutsioonis tuvastatud oluliste puudujääkide ja puuduste kohta, sealhulgas nende kohta, mis võivad mõjutada kahtlastest tehingutest teatamise raamistikku;
  - b. teave kahtlustatavate või toimepandud rikkumiste kohta, eelkõige järelevalve alla kuuluva finantsinstitutsiooni poolt kohaldatavate rahapesu ja terrorismi rahastamise õigusaktide tõsiste rikkumiste kohta, eelkõige kui need rikkumised mõjutavad finantsinstitutsiooni võimet teatada kahtlastest tehingutest, sektorite või, kui see on asjakohane, individuaalsete finantsinstitutsioonide rahapesu ja terrorismi rahastamise riskihindamise asjakohased tulemused;
  - c. mis tahes teave, mis on seotud tekkivate rahapesu või terrorismi rahastamise riskidega sektoris;
  - d. asjakohane teave, mis on kogutud direktiivi (EL) 2015/849 artikli 61 lõike 1 alusel saadud aruannetest direktiivi (EL) 2015/849 ülevõtivate riiklike õigusaktide sätete võimalike või tegelike rikkumiste kohta.

Rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise järelevalveasutuste ja usaldatavusnõuete täitmise järelevalve tegijate ühine hinnang direktiivi 2013/36/EL artikli 97 lõike 6 kohaselt

85. Kui usaldatavusnõuete täitmise riskihindamine annab usaldatavusnõuete täitmise järelevalve tegijale põhjendatud aluse kahtlustada, et finantsinstitutsiooniga seoses pannakse toime, on toime pandud või üritatakse toime panna rahapesu või terrorismi rahastamist või et finantsinstitutsioon on avatud rahapesu ja terrorismi rahastamise suurenenud riskile, peaks usaldatavusnõuete täitmise järelevalve tegija direktiivi 2013/36/EL artikli 97 lõike 6 kohaselt teavitama viivitamatult selle finantsinstitutsiooni rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise järelevalveasutust ja EBAt oma järeldest ja kahtlustest.
86. Kui rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise järelevalveasutuse hinnangul on pärast usaldatavusnõuete täitmise järelevalve tegijalt saadud teadet, nagu sätestatud eespool, finantsinstitutsioon potentsiaalselt avatud rahapesu või terrorismi rahastamise suurenenud riskile, peaks rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise järelevalveasutus võtma ühendust usaldatavusnõuete täitmise järelevalve tegijaga, et jõuda ühisele hinnangule, millest usaldatavusnõuete täitmise järelevalve tegija teavitab EBAt viivitamata ühe teavitusega vastavalt direktiivi 2013/36/EL artikli 97 lõikele 6.
87. Direktiivi 2013/36/EL artikli 97 lõike 6 kohase ühise hinnangu andmiseks peaksid usaldatavusnõuete täitmise järelevalve tegija ning rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise järelevalveasutus tegema tihedat koostööd ning tegema kindlaks kõik faktid ja põhjused, mis võivad põhjustada rahapesu ja terrorismi rahastamise riski võimalikku suurenemist. Mõlemad järelevalveasutused peaksid vahetama kogu teavet, mis on oluline ühise hindamise läbiviimiseks.
88. Ühine hinnang tuleks esitada kirjalikult ning see peaks sisaldama tuvastatud fakte ja põhjusi. Dokument peaks sisaldama vähemalt rahapesu ja terrorismi rahastamise võimaliku suurenenud riski järelevalvealast hinnangut, sealhulgas võimalikke meetmeid riski maandamiseks rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise seisukohast, samuti sellise hinnangu võimalikke usaldatavusnõudeid käsitlevaid järelusi ja usaldatavusnõudeid riski maandamiseks.

7.5 Koordineeritud järelevalvetegevused

Usaldatavusnõuete täitmise järelevalve tegijad ning rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise järelevalveasutused

89. Usaldatavusnõuete täitmise järelevalve tegijad ning rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise järelevalveasutused peaksid oma kohapealsete kontrollide ja kaugkontrollide kavandamisel kaaluma vajaduse korral vastastikust huvi pakkuvate valdkondade tuvastamist.
90. Kui tuvastatakse vastastikust huvi pakkuvad valdkonnad, peaksid usaldatavusnõuete täitmise järelevalve tegijad ning rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise järelevalveasutused

kaaluma koordineeritud järelevalvetegevuse korraldamiseks oma vastavate pädevuste ja järelevalvekohustuste kohaselt kõige sobivamat koostöövormi, sealhulgas:

- a. ühine osalemine koosolekutel finantsinstitutsiooni esindajatega;
- b. ühine osalemine temaatiliste ülevaadete esitlustel; ja
- c. ühine osalemine kaugkontrollides või kohapealsetes kontrollides.

91. Kui rakendatakse koordineeritud järelevalvetegevust, peaksid usaldatavusnõuete täitmise järelevalve tegijad ning rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise järelevalveasutused kokku leppima koostöö viisides, sealhulgas vähemalt järgmises:

- a. iga vastava järelevalveasutuse võetavate meetmete olemus ja liik;
- b. kavandatavate tegevuste ajastus ja järelevalveressursside planeeritud jaotamine;
- c. teabevahetuse, sealhulgas koordineeritud järelevalvetegevuse ajal kogutud teabe ja tegevuse tulemusena tehtud järelduste jagamise viisid;
- d. koordineeritud järelevalvetegevusest tulenevate järelduste ja võimalike rikkumiste käsitlemise protsess;
- e. koordineeritud järelmeetmete võimalused, kui need on olemas.

8. Koostöö ja teabevahetus seoses järelvalvemeetmete ja sanktsioonidega

---

Usaldatavusnõuete täitmise järelvalve tegijad ning rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise järelvalveasutused

92. Usaldatavusnõuete täitmise järelvalve tegijad ning rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise järelvalveasutused peaksid võimalikult varakult vahetama teavet menetluses olevate või kehtestatud järelvalvemeetmete või sanktsioonide kohta, mis on asjakohased nende vastavate järelvalveülesannete jaoks jõustamisprotsessis.

93. Järelvalvemeetmete või sanktsioonide puhul usaldatavusnõuete täitmise järelvalve tegijate ning rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise järelvalveasutuste vahel toimuv teabevahetuses tuleks üksikasjalikult kirjeldada meetmete aluseks olevate puuduste, oluliste puuduste ja tõsiste rikkumiste olemust ja ulatust. Jagatav teave peaks võimaldama usaldatavusnõuete täitmise järelvalve tegijatel kaaluda rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise järelvalveasutuste tuvastatud oluliste puuduste ja tõsiste rikkumiste võimalikke mõjusid usaldatavusnõuetele ning rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise järelvalveasutustel kaaluda usaldatavusnõuete täitmise järelvalve tegijate tuvastatud puuduste võimalikke mõjusid finantsinstitutsiooni rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise süsteemidele ja asutuse kontrolliraamistikule.